

**Pregled aktivnosti
članova "Željezničara"
u 2017. godini**

Ivan Vidović

Općenito o Odsjeku

U 2017. godini članarinu je uplatio 71 član. Održana su 43 redovna sastanka Odsjeka, a na godišnjoj skupštini, 2. veljače, izabrani su novi članovi Izvršnog odbora: Nikola Hanžek – pročelnik, Ivan Vidović – tajnik, Tomislav Kurečić – oružar, Anja Jarić – bibliotekar, dok je ostalim članovima Izvršnog odbora izglasano povjerenje: Zoran Bolonić – ekonom, Mea Bombardelli – arhivar, Vlado Božić – urednik časopisa, Dalibor Kušić – informatičar i Hrvoje Grgić – foto i video arhivar. Izvršni odbor održao je 11 sastanaka. Na sastanku Izvršnog odbora od 5. lipnja izglasana je nova urednica časopisa „Speleolog“ – Matea Talaja.

U 2017. godini Odsjek je dobio još jednog speleologa, Nikolu Hanžeka. Ispit za stjecanje naziva speleolog, po programu Komisije za speleologiju Hrvatskog planinarskog saveza održan je u Baškim Oštarijama, a Vlado Božić bio je jedan od ispitivača.

Pregled speleoloških aktivnosti u 2017. godini

Članovi Odsjeka ukupno su posjetili speleološke objekte 128 puta. Neke od njih posjetili su više puta (npr. Cerovačke špilje, Muda labudova, Oaza ili Veternica), a ukupan broj posjećenih speleoloških objekata je 119.

Istraživali smo u 57 različitih speleoloških objekata, a izašli smo na teren s ciljem istraživanja 61 put, u što je uračunato i 16 speleo-ronilačkih istraživanja.

U svrhu monitoringa stanja poznatih objekata i popunjavanja arhivskih podataka posjetili smo 62 objekta u 67 navrata; neke objekte smo posjetili više puta. Od tog broja 3 objekta su bila umjetni speleološki objekti.

Arhiva

U 2017. godini pločicama je obilježeno 18 novih speleoloških objekata. U svrhu popunjavanja arhivskih podataka posjećeno je 25 objekata, čiji su ulazi

Izvor špilja Gojak
Autor: Petra Kovač Konrad

Lipanski logor Muda labudova
 Autor: Danko Cvitković

fotografski dokumentirani te su ažurirane koordinate ulaza, a 14 objekata je označeno pločicama. Krajem 2017. u arhivi se nalaze podaci o ukupno 2378 objekata. Speleološki klub Željezničar sudjelovao je u unosu objekata u Katastar speleoloških objekata Republike Hrvatske s 36 predanih objekata.

Ljetni logori na Crnopcu

Prvi ljetni logor održan je na Crnopcu od 15. do 25. lipnja pod vodstvom Matee Talaje, Tile Medenice i Zrinke Matić. Održan je u neposrednoj blizini Jame vjetrova, a istraživana je jama Muda labudova. U prvom dijelu logora nastavljena su istraživanja u dijelu koji je najperspektivniji za spoj s jamskim sustavom Kita Gačešina – Draženova puhaljka gdje je napredak izuzetno težak i spor. Spoj zasad nije ostvaren, a istraživanja su u drugom dijelu logora premještena u druge dijelove jame. Ispod vertikale Drž' gaće ostvaren je spoj s drugim bivkom koji je daleko sigurniji i jednostavniji od starog puta te se sada otvara perspektiva za daljnja istraživanja najdubljih dijelova jame. Uz istraživanje, u jamu se spustio tim s fotografskom opremom koji je snimio ranije istražene dijelove (Plodni kanal i

Pakao). U prvom dijelu logora ukupno je topografski snimljeno 300tinjak m novih kanala uz sudjelovanje 23 sudionika.

Drugi crnopački ljetni logor kod Jame vjetrova održan je od 12. do 19. kolovoza pod vodstvom Ivana Mišura i Ivana Vidovića. Istraživanja u jami Muda labudova ponovo su usmjerena spoju s jamskim sustavom Kita Gačešina – Draženova puhaljka te u okolici drugog bivka. Tijekom drugog dijela logora sudjelovalo je 24 sudionika, a topografski je snimljeno 782 m novih kanala.

Čisto podzemlje

Inicijativa Čisto podzemlje imala je niz aktivnosti tijekom 2017. godine od čega izdvajamo projekt Čisto podzemlje Parka prirode Učka kojim su od otpada očišćena dva objekta (Pećina kod Dječjeg oporavilišta i Jamica kod Dječjeg oporavilišta) te je održana edukativna radionica. U suradnji s udrugom Adipa očišćen je i otpad iz jame Stračinčice na Korčuli. Projektom SpeleoDron u suradnji sa Zagrebačkom županijom po prvi puta je proveden nadzor onečišćenog speleološkog objekta uporabom bespilotne letjelice. Aktivnosti inicijative popularizirane su gostovanjima u nekoliko

Čišćenje Jamice kod Dječjeg oporavišta
Autor: Ruđer Novak

Školovanje i predavanja

U periodu od 13. ožujka do 27. travnja održana je speleološka škola na kojoj je sudjelovalo i koju je uspješno završilo 12 polaznika uz ukupno 30 instruktora i pomagača. Voditelji škole bili su Nikola Hanžek i Tomislav Kurečić. Škola je obuhvaćala pet blokova predavanja i šest praktičnih terena, od kojih su četiri bila višednevna. Speleološku školu završili su: Andrea Batić, Marko Brajković, Nikolina Franček, Sanjin Hadžalić, Klaudia Jurković, Stipe Maleš, Milena Njegovan, Tomislav-Domagoj Perica, Tomislav Pirak, Domagoj Rukavec, Lea Ružanović i Dario Starić.

Prvi teren škole bila je Špilja u kamenolomu Tounj te zatim stijena Gorsko zrcalo na Medvednici. Treći teren odrađen je na stijeni Panin kuk u neposrednoj blizini ušća rijeke Krupe u Zrmanju, a četvrti teren donio je prva spuštanja u jame u okolici Klane i Studene; Mala jama na Klani, Velika jama na Klani (Dvojama) te Mala špilja u Krugu i Vela špilja u Krugu. Peti

televizijskih i radijskih emisija te na internetu. Također, inicijativa Čisto podzemlje nominirana je (među 22 inovativna svjetska projekta) za jedan od najboljih projekata u području zaštite planina od strane Međunarodne federacije planinarskih saveza (UIAA).

Polaznici Speleološke škole kod Špilje u Kamenolomu Tounj
Autor: Vlado Božić

teren speleoškole uključivao je jame na Crnopcu: Usputna jama, Bijelo blato, Srećica, Jama kamenog lica i Cicipjoverica. Posljednji teren škole također je bio na Crnopcu u objektima Dva ipo sata, Kiseli Haribo, Nedeterminirana jama i Leina rukavica. Speleoškola nije bila samo pokaznog karaktera već su tijekom školovanja vršena istraživanja svih spomenutih objekata na Crnopcu.

U sklopu priprema za speleoškolu, u ožuku, članovi Odsjeka koji su ujedno i članovi HGSS-a održali su kratki tečaj prve pomoći za članove Odsjeka, a održane su i dvije vježbe samospašavanja na tunelu u Gračanima.

U svibnju je u Krasnom održan znanstveno-stručni skup pod nazivom „Od istraživanja k dobrom upravljanju Nacionalnim parkom Sjeverni Velebit“ gdje je Tomislav Kurečić prezentirao poster i održao prezentaciju *Meduza 2015 – Osvrt na geologiju jame*.

Naš član Vlado Božić sudjelovao je kao instruktor na seminaru o izradi topografskog nacrtu u Šibeniku od 2.-3. prosinca. U Čakovcu je 10. ožujka obilježeno 60 godina postojanja Komisije za speleologiju te je Milivoj Uroić držao

predavanje o rudniku Minjera na Braču, a Vlado Božić predavanje o radu Komisije.

Skup speleologa Hrvatske

Skup speleologa Hrvatske 2017. godine održan je u Konavlima, točnije u Čilipima od 17. do 19. studenog. Prisustvovalo je dvadesetak članova Odsjeka, a skupu smo pridonijeli s čak osam predavanja:

- Vlado Božić: *Podzemlje kao slikarski motiv na području Hrvatske od 17. do 19. stoljeća*
- Branko Jalžić, Dalibor Jirkal, Tomislav Kurečić, Ivan Mišur, Ruđer Novak, Matea Talaja, Stipe Tutiš i Ivan Vidović: *Novija istraživanja jame Muda labudova na Crnopcu kao prilog poznavanju podzemlja Crnopca*
- Goran Rnjak i Nikola Hanžek: *Speleološka istraživanja na padinama Veleži i platou Podveležje,*
- Petra Kovač Konrad, Roman Ozimec, Branko Jalžić, Dušan Jelić i Frederic Swierczynski: *Speleoronilačka ekspedicija Crveno jezero 2017*
- Ruđer Novak i Stipe Tutiš: *Čisto podzemlje*
- Stipe Tutiš: *Nove prilike i mogućnosti razvoja speleologije putem strateški promišljenih*

Uspón na vrh Grossvenediger
Autor: Danko Cvitković

Špilja Gvozdenica
Autor: Milivoj Uroić

razvojnih programa i projekata na praktičnim primjerima: Program SPARC i projekt Centar izvrsnosti Cerovačke špilje – održivo upravljanje prirodnom baštinom i krškim podzemljem

- Branko Jalžić i Petra Kovač Konrad: *Speleoronilačka i biospeleološka otkrića u izvoru rijeke Jadro*
- Branko Jalžić, Ivan Mišur i Goran Rnjak: *Speleološka i biospeleološka istraživanja kaptaze (vodocrpilišta) K2 na otoku Braču.*

Objavljena speleološka literatura

U 2017. godini svjetlo dana ugledala je i dugo očekivana knjiga *Speleologija* koja je s 733 stranice puno više od priručnika te je možda i najkompletnija i najsuvremenija knjiga ove tematike u svijetu. Kao autori pojedinih poglavlja i fotografija sudjelovalo je 7 članova našeg Odsjeka, a predstavljanje knjige održano je 25. rujna u dvorani knjižnice HAZU.

Izašao je i novi speleološki priručnik *Podzemlje kao slikarski motiv na području Hrvatske - Prilog istraživanju pejzažnog slikarstva od 17. do 21. stoljeća* autora Vlade Božića te *Šišmiši Hrvatske* autora Nikole Tvrtkovića.

Speleološke posjete i ostale aktivnosti

Od inozemnih speleoloških objekata koje su posjetili naši članovi navest ćemo rudnik Idrija u Sloveniji te špilju Pálvölgy u Budimpešti. Zanimljivost te špilje je što se nalazi ispod samog grada, a ukupna duljina iznosi više od 30 km.

Članovi Odsjeka posjetili su i na desetine planina i penjačkih stijena u Hrvatskoj i inozemstvu, od čega ćemo spomenuti Grossvenediger u Austriji na koji su se naši članovi popeli zajedno s članovima drugih odsjeka i sekcija HPD-a Željezničar te Grossglockner. Bili smo i u Kanadi, na planini Grouse Mountain blizu Vancouvera.

15. srpnja navršeno je 25 godina od pogibije Ozrena Lukića Luke. Taj dan obilježen je planinarskim pohodom na mjesto pogibije kod Malovana na Velebitu.

Članovi Odsjeka sudjelovali su i na 4 vježbe spašavanja u specijalističkim postrojbama Ureda za upravljanje u hitnim situacijama grada Zagreba i HGSS-a koje su bile organizirane u urbanim dijelovima grada.

U 2017. godini 11 članova Odsjeka su u članstvu Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanica Zagreb.

Sudjelovali smo i na mnoštvu klasičnih skijaških i turno-skijaških izleta u Hrvatskoj, Italiji, Sloveniji i Austriji, a u periodu od 9. do 16. prosinca dio članova bio je na skijanju u Val d'Isèreu u Francuskoj.

Umjetno podzemlje

U lipnju je topografski snimljen tunel Bliznec te smo posjetili i bivši podzemni vojni aerodrom Željava.

Obišli smo i sklonište u Markuševcu te napuštenu Vilu Rebar.